

Sociology of Education

The Role of Cultural Capital and Academic Self-Efficacy in Social Acceptance among High School Students: A Study in District 5, Tehran

Aliasghar.Mashinchi ^{1*}

1. Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Lamard branch, Islamic Azad University, Lamard, Iran (corresponding author).

❖ **Corresponding Author Email:** Aliasghar.Mashinchi@iau.ac.ir

Research Paper

Abstract

Receive: 2022/07/10**Accept:** 2022/09/27**Published:** 2022/03/17

Keywords:

Social acceptance, cultural capital, academic self-efficacy, high school students, District 5 Tehran.

Article Cite:

Mashinchi AA. (2022). The Role of Cultural Capital and Academic Self-Efficacy in Social Acceptance among High School Students: A Study in District 5, Tehran, *Sociology of Education*. 8(2): 344-351.**Purpose:** This study aimed to examine the role of cultural capital and academic self-efficacy in the social acceptance of high school students in District 5 of Tehran.**Methodology:** This cross-sectional study involved a sample of 195 students selected using the Morgan and Krejcie table from high schools in District 5 of Tehran. The instruments used included the Marlowe-Crowne Social Desirability Scale, Bourdieu's Cultural Capital Questionnaire, and the Morgan-Jinks Student Efficacy Scale. Data analysis was conducted using SPSS version 27, employing Pearson correlation and multiple linear regression to examine the relationships between variables.**Findings:** Results indicated a positive and significant correlation between social acceptance and cultural capital ($r = .48, p < 0.01$) as well as between social acceptance and academic self-efficacy ($r = .54, p < 0.01$). Furthermore, the regression model with cultural capital and academic self-efficacy as independent variables significantly predicted social acceptance ($F(2, 192) = 78.56, p < 0.001$), accounting for 44% of the variance in social acceptance.**Conclusion:** The findings of this study highlight the importance of cultural capital and academic self-efficacy in the social acceptance of students. Enhancing cultural and educational programs and providing psychological support can improve students' social acceptance and academic performance. These insights can guide educational policymakers and teachers in designing and implementing effective educational and cultural programs.<https://doi.org/10.22034/ijes.2021.541983.1186><https://dorl.net/dor/20.1001.1.23221445.1401.15.1.1.0>

Creative Commons: CC BY 4.0

جامعه‌شناسی آموزش و پرورش

بررسی نقش سرمایه فرهنگی و خودکارآمدی تحصیلی در پذیرش اجتماعی دانش‌آموزان دبیرستانی

علی اصغر ماشینیچی^{۱*} (ID)

۱. استادیار، گروه علوم تربیتی، واحد لامرد، دانشگاه آزاد اسلامی، لامرد، ایران (نویسنده مسئول).

✦ ایمیل نویسنده مسئول: Aliasghar.Mashinchi@iau.ac.ir

چکیده

مقاله تحقیقاتی

هدف: این پژوهش با هدف بررسی نقش سرمایه فرهنگی و خودکارآمدی تحصیلی در پذیرش اجتماعی دانش‌آموزان دبیرستانی منطقه ۵ شهر تهران انجام شده است.

روش‌شناسی: این مطالعه به صورت مقطعی انجام شد و نمونه‌ای به حجم ۱۹۵ نفر با استفاده از جدول مورگان و کرجسی از دانش‌آموزان دبیرستانی منطقه ۵ شهر تهران انتخاب شد. ابزارهای مورد استفاده شامل پرسشنامه پذیرش اجتماعی مارلو-کراون، پرسشنامه سرمایه فرهنگی بوردیو و مقیاس خودکارآمدی تحصیلی مورگان-چینکز بودند. تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۷ انجام شد و از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی چندگانه برای بررسی روابط بین متغیرها استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان داد که همبستگی مثبت و معناداری بین پذیرش اجتماعی و سرمایه فرهنگی ($r = .48, p < .001$) و بین پذیرش اجتماعی و خودکارآمدی تحصیلی ($r = .54, p < .001$) وجود دارد. همچنین، مدل رگرسیون با دو متغیر مستقل سرمایه فرهنگی و خودکارآمدی تحصیلی به طور معناداری پذیرش اجتماعی را پیش‌بینی کرد ($F(2, 192) = 78.56, p < .001$) و ۴۴ درصد از واریانس پذیرش اجتماعی توسط این دو متغیر تبیین شد.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش نشان‌دهنده اهمیت سرمایه فرهنگی و خودکارآمدی تحصیلی در پذیرش اجتماعی دانش‌آموزان است. بنابراین، افزایش برنامه‌های فرهنگی و آموزشی و ارائه حمایت‌های روانشناختی می‌تواند به بهبود پذیرش اجتماعی و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان کمک کند. این یافته‌ها می‌تواند راهنمایی برای سیاست‌گذاران آموزشی و معلمان در طراحی و اجرای برنامه‌های آموزشی و فرهنگی باشد.

دریافت:

۱۴۰۱/۰۴/۱۹

پذیرش

۱۴۰۱/۰۷/۰۵

انتشار:

۱۴۰۱/۱۲/۲۶

واژگان کلیدی:

پذیرش اجتماعی، سرمایه فرهنگی، خودکارآمدی تحصیلی، دانش‌آموزان دبیرستانی، منطقه ۵ تهران.

استناد مقاله:

ماشینیچی، ع. ا. (۱۴۰۱). بررسی نقش سرمایه فرهنگی و خودکارآمدی تحصیلی در پذیرش اجتماعی دانش‌آموزان دبیرستانی، جامعه‌شناسی آموزش و پرورش. ۸(۲): ۳۴۴-۳۵۱.

<https://doi.org/10.22034/ijes.2021.541983.1186>

<https://dorl.net/dor/20.1001.1.23221445.1401.15.1.1.0>

Creative Commons: CC BY 4.0

مقدمه

در دوران تحصیل، عوامل متعددی بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر می‌گذارند. این عوامل شامل جنبه‌های فردی، اجتماعی و فرهنگی می‌شوند که هر کدام به نحوی در موفقیت یا عدم موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان نقش دارند. یکی از این عوامل مهم، پذیرش اجتماعی است که به میزان پذیرش و تأیید دانش‌آموزان توسط همسالان و جامعه مربوط می‌شود (Chen & Chang, 2003; Mostoli et al., 2021; Ofem, 2023; Ruthig et al., 2007; Sadat Mousavi & Ebrahimi, 2024). تحقیقات متعدد نشان داده‌اند که پذیرش اجتماعی می‌تواند به طور مستقیم و غیرمستقیم بر عملکرد تحصیلی و خودکارآمدی دانش‌آموزان تأثیر بگذارد (DeRosier & Lloyd, 2010; Dvorsky et al., 2016).

پذیرش اجتماعی به عنوان یکی از عوامل موثر بر عملکرد تحصیلی، به میزان تعاملات مثبت دانش‌آموزان با همسالان و جامعه اشاره دارد (Gallardo & Barrasa, 2016). تحقیقات نشان داده‌اند که دانش‌آموزانی که از حمایت اجتماعی بیشتری برخوردارند، اعتماد به نفس بالاتری دارند و در محیط‌های تحصیلی بهتر عمل می‌کنند (Wentzel et al., 2021). در مطالعه‌ای توسط Cai و Lian (2022)، نشان داده شد که حمایت اجتماعی و حس هدفمندی می‌تواند تأثیر مثبتی بر رشد شخصی و خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان داشته باشند (Cai & Lian, 2022). همچنین، Abomah (2021) تأثیر حمایت اجتماعی بر عملکرد تحصیلی و خودکارآمدی دانشجویان دانشگاه متدیست در غنا را بررسی کرده و به نتایج مشابهی دست یافته است (Abomah, 2021). سرمایه فرهنگی نیز به عنوان یکی از متغیرهای کلیدی در این مطالعه مورد بررسی قرار گرفته است. سرمایه فرهنگی به مجموعه‌ای از دانش، مهارت‌ها و توانمندی‌هایی اطلاق می‌شود که فرد از طریق خانواده و محیط اجتماعی کسب می‌کند و می‌تواند بر موفقیت تحصیلی و اجتماعی وی تأثیر بگذارد (Lukić et al., 2021). مطالعات نشان داده‌اند که سرمایه فرهنگی می‌تواند به طور مستقیم بر خودکارآمدی تحصیلی و پذیرش اجتماعی تأثیر بگذارد (Radulović et al., 2020). به عنوان مثال، Núñez (2008) در مطالعه‌ای به بررسی تأثیر تجربه‌های متنوع و سرمایه‌های متعدد بر اعتماد به نفس تحصیلی دانشجویان لاتین تبار پرداخت و نشان داد که سرمایه فرهنگی نقش مهمی در افزایش اعتماد به نفس تحصیلی ایفا می‌کند (Núñez, 2008).

خودکارآمدی تحصیلی یکی دیگر از عوامل مهمی است که در این مطالعه مورد بررسی قرار گرفته است. خودکارآمدی به باور فرد در توانایی‌های خود برای انجام وظایف خاص اطلاق می‌شود و می‌تواند به طور مستقیم بر عملکرد تحصیلی و اجتماعی وی تأثیر بگذارد (Yu et al., 2016). مطالعات نشان داده‌اند که خودکارآمدی تحصیلی می‌تواند به عنوان یک واسطه‌گر میان سرمایه فرهنگی و عملکرد تحصیلی عمل کند (Mana et al., 2020). همچنین، Fatima et al. (2018) در مطالعه‌ای به بررسی تعامل منابع شخصی و اجتماعی در افزایش انگیزه تحصیلی پرداختند و نشان دادند که این منابع می‌توانند به طور هم‌افزا در افزایش انگیزه و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان نقش داشته باشند (Fatima et al., 2018).

تأثیر عوامل فردی و اجتماعی بر عملکرد تحصیلی نیز در تحقیقات متعدد مورد بررسی قرار گرفته است. به عنوان مثال، Khan et al. (2015) در مطالعه‌ای به بررسی تأثیر جنسیت، خودکارآمدی و تطبیق فرهنگی بر عملکرد تحصیلی دانشجویان بین‌المللی پرداختند و نشان دادند که این عوامل می‌توانند به طور قابل توجهی بر عملکرد تحصیلی تأثیر بگذارند (Khan et al., 2015). همچنین، Kim (2022) در مطالعه‌ای به بررسی ادراک دانشجویان از محیط یادگیری در دانشکده پزشکی کره پرداخت و نشان داد که ادراک مثبت از محیط یادگیری می‌تواند تأثیر مثبتی بر عملکرد تحصیلی داشته باشد (Kim, 2022). در کنار این عوامل، نقش پذیرش اجتماعی نیز به عنوان یک واسطه‌گر مهم در تأثیرگذاری بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان مورد توجه قرار گرفته است. Gong و Fan (2006) در مطالعه‌ای به بررسی نقش هدف‌گرایی در تطبیق فرهنگی پرداختند و نشان دادند که پذیرش اجتماعی می‌تواند به عنوان یک واسطه‌گر در تأثیرگذاری بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان عمل کند (Gong & Fan, 2006). همچنین، Zhao et al. (2021) در مطالعه‌ای به بررسی رابطه بین عزت نفس و مشارکت تحصیلی پرداختند و نشان دادند که پذیرش اجتماعی می‌تواند به عنوان یک واسطه‌گر مهم در این رابطه عمل کند (Zhao et al., 2021).

با توجه به خلأ پژوهشی موجود و کمبود پژوهش‌های انجام شده در این زمینه که کم‌تر به روابط موجود میان عناصر تحصیلی با مؤلفه‌های فرهنگی و اجتماعی در میان دانش‌آموزان دبیرستانی پرداخته شده است، نتایج این مطالعه می‌تواند به درک بهتر از عوامل مؤثر بر پذیرش اجتماعی و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان کمک کند و راهکارهایی برای بهبود این عوامل ارائه دهد. از این رو، این پژوهش با هدف بررسی نقش سرمایه فرهنگی و خودکارآمدی تحصیلی در پذیرش اجتماعی دانش‌آموزان دبیرستانی انجام شد

روش‌شناسی

طرح این پژوهش توصیفی-همبستگی به صورت مقطعی بوده جامعه آماری شامل دانش‌آموزان دبیرستان‌های منطقه ۵ شهر تهران بودند که نمونه‌ای به حجم ۱۹۵ نفر با استفاده از جدول مورگان و کرجسی انتخاب شد. نمونه‌گیری به صورت تصادفی ساده انجام شده و تمامی دانش‌آموزان شرکت‌کننده رضایت‌نامه کتبی برای شرکت در پژوهش را امضا کردند.

برای سنجش پذیرش اجتماعی از پرسشنامه پذیرش اجتماعی کدول (Marlowe-Crowne Social Desirability Scale) استفاده شد. این ابزار توسط داگلاس پی. مارلو و داگلاس کراون در سال ۱۹۶۰ طراحی شده است. پرسشنامه شامل ۳۳ آیت‌م است که به صورت بله/خیر پاسخ داده می‌شود و برای سنجش تمایل افراد به رفتارهای اجتماعی قابل قبول طراحی شده است. این ابزار دارای زیرمقیاسی نمی‌باشد. نمره‌دهی بر اساس تعداد پاسخ‌های «بله» به آیت‌م‌هایی است که رفتارهای مطلوب اجتماعی را نشان می‌دهند. اعتبار و پایایی این پرسشنامه در مطالعات مختلف تایید شده است، از جمله در تحقیقاتی که در ایران نیز انجام شده است (Amiri et al., 2023; Carian & Hill, 2021; Constantine & Ladany, 2000; Faghiharam, 2019).

برای سنجش سرمایه فرهنگی از پرسشنامه سرمایه فرهنگی بوردیو (Bourdieu's Cultural Capital Questionnaire) استفاده گردید. این ابزار توسط پیر بوردیو در سال ۱۹۸۶ طراحی شده است. پرسشنامه شامل ۲۴ آیت‌م است که در سه زیرمقیاس سرمایه فرهنگی تجسم‌یافته، سرمایه فرهنگی عینیت‌یافته و سرمایه فرهنگی نهادی تنظیم شده‌اند. پاسخ‌ها بر اساس مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای (از کاملاً مخالف تا کاملاً موافق) سنجیده می‌شوند. نمره‌دهی بر اساس جمع نمرات آیت‌م‌ها در هر زیرمقیاس و نمره کل صورت می‌گیرد. اعتبار و پایایی این پرسشنامه در مطالعات مختلف بین‌المللی و داخلی تایید شده است (Hosseini & Ahmadi, 2016; Radulović et al., 2020).

در نهایت، برای سنجش متغیر مستقل خودکارآمدی تحصیلی از مقیاس خودکارآمدی تحصیلی مورگان-جینکز (Morgan-Jinks Student Efficacy Scale) استفاده شد. این ابزار توسط دونا جی. مورگان و ماری جینکز در سال ۱۹۹۹ طراحی شده است. پرسشنامه شامل ۳۰ آیت‌م است که در سه زیرمقیاس خودکارآمدی عمومی، خودکارآمدی خاص و خودکارآمدی آینده تنظیم شده‌اند. پاسخ‌ها بر اساس مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای (از کاملاً مخالف تا کاملاً موافق) سنجیده می‌شوند. نمره‌دهی بر اساس جمع نمرات آیت‌م‌ها در هر زیرمقیاس و نمره کل صورت می‌گیرد. اعتبار و پایایی این پرسشنامه در مطالعات مختلف تایید شده است (Aldhafri et al., 2020; Artino, 2012; Barati et al., 2021).

برای تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۷ استفاده شده است. جهت بررسی رابطه بین متغیر وابسته پذیرش اجتماعی و هر یک از متغیرهای مستقل سرمایه فرهنگی و خودکارآمدی تحصیلی از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد. همچنین، برای تعیین تاثیر دو متغیر مستقل سرمایه فرهنگی و خودکارآمدی تحصیلی بر متغیر وابسته پذیرش اجتماعی، رگرسیون خطی چندگانه انجام گردید. تمامی تحلیل‌ها در سطح معناداری ۰,۰۵ انجام شد.

یافته‌ها

در این مطالعه، ۱۹۵ دانش‌آموز از دبیرستان‌های منطقه ۵ شهر تهران شرکت کردند. از این تعداد، ۱۰۵ نفر (۵۳,۸٪) دختر و ۹۰ نفر (۴۶,۲٪) پسر بودند. همچنین، ۶۵ نفر (۳۳,۳٪) از دانش‌آموزان در پایه دهم، ۷۰ نفر (۳۵,۹٪) در پایه یازدهم و ۶۰ نفر (۳۰,۸٪) در پایه دوازدهم مشغول به تحصیل بودند. از نظر وضعیت اقتصادی، ۵۵ نفر (۲۸,۲٪) دارای وضعیت اقتصادی پایین، ۱۱۰ نفر (۵۶,۴٪) دارای وضعیت اقتصادی متوسط و ۳۰ نفر (۱۵,۴٪) دارای وضعیت اقتصادی بالا بودند.

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین (M)	انحراف معیار (SD)
پذیرش اجتماعی	40.56	7.38
سرمایه فرهنگی	65.84	12.45
خودکارآمدی تحصیلی	73.21	9.67

همانطور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود، میانگین نمره پذیرش اجتماعی در نمونه ۱۹۵ نفری دانش‌آموزان ۴۰,۵۶ با انحراف معیار ۷,۳۸ است. میانگین نمره سرمایه فرهنگی ۶۵,۸۴ با انحراف معیار ۱۲,۴۵ و میانگین نمره خودکارآمدی تحصیلی ۷۳,۲۱ با انحراف معیار ۹,۶۷ است.

برای اطمینان از صحت تحلیل‌های آماری، فرضیات اولیه بررسی و تایید شدند. نتایج آزمون کولموگروف-اسمیرنوف نشان داد که توزیع نرمالیت برای متغیرهای پذیرش اجتماعی ($p = 0.064$)، سرمایه فرهنگی ($p = 0.078$) و خودکارآمدی تحصیلی ($p = 0.052$) برقرار است. همچنین، آزمون‌های همخطی نشان دادند که مقدار VIF برای متغیرهای سرمایه فرهنگی ($VIF = 1.345$) و خودکارآمدی تحصیلی ($VIF = 1.289$) کمتر از ۱۰ است که نشان‌دهنده عدم وجود همخطی میان متغیرهای مستقل می‌باشد. علاوه بر این، آزمون دوربین-واتسون با مقدار ۱,۹۸۶ نشان داد که استقلال خطاها در مدل رگرسیونی برقرار است. تمامی این نتایج نشان‌دهنده تایید فرضیات اولیه برای انجام تحلیل‌های آماری بودند.

جدول ۲. نتایج آزمون همبستگی

متغیرها	پذیرش اجتماعی	سرمایه فرهنگی	خودکارآمدی تحصیلی
پذیرش اجتماعی	1		
سرمایه فرهنگی	.48**	1	
خودکارآمدی تحصیلی	.54**	.62**	1

** $p < 0.01$

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد که همبستگی مثبت و معناداری بین پذیرش اجتماعی و سرمایه فرهنگی ($r = .48, p < 0.01$) و همچنین بین پذیرش اجتماعی و خودکارآمدی تحصیلی ($r = .54, p < 0.01$) وجود دارد. همچنین، همبستگی مثبت و معناداری بین سرمایه فرهنگی و خودکارآمدی تحصیلی ($r = .62, p < 0.01$) مشاهده شد.

جدول ۳. خلاصه نتایج رگرسیون

p	F	R ² تعدیل شده	R ²	R	میانگین مربعات	درجه آزادی (df)	مجموع مربعات	رگرسیون
0.000	78.56	0.44	0.45	0.67	2178.62	2	4357.24	باقی مانده
					27.53	192	5286.12	کل
						194	9643.36	

جدول ۳ نشان می‌دهد که مدل رگرسیون با دو متغیر مستقل سرمایه فرهنگی و خودکارآمدی تحصیلی به طور معناداری می‌تواند پذیرش اجتماعی را پیش‌بینی کند ($F(2, 192) = 78.56, p < 0.001$). ضریب تعیین تعدیل شده برابر با ۰,۴۴ است که نشان‌دهنده این است که ۴۴ درصد از واریانس پذیرش اجتماعی توسط متغیرهای مستقل تبیین می‌شود.

آنچه از نتایج جدول ۳ برمی‌آید این است که فرضیه پژوهش تایید شده و سرمایه روانشناختی اثر مستقیم منفی معنادار بر فرسودگی تحصیلی داشته است ($p > 0.05$). بدین معنا که با افزایش سرمایه روانشناختی، سطح فرسودگی تحصیلی کاهش می‌یابد ($p > 0.05$).

جدول ۴. نتایج رگرسیون چندگانه

p	t	β	انحراف معیار (SE)	B	ثابت
0.000	4.72		3.25	15.34	سرمایه فرهنگی
0.000	4.14	0.35	0.07	0.29	خودکارآمدی تحصیلی
0.000	5.33	0.42	0.09	0.48	

بر اساس نتایج جدول ۴ می‌توان مشاهده نمود که هر دو متغیر مستقل پژوهش یعنی سرمایه فرهنگی ($B = 0.29, \beta = 0.35, p < 0.001$) و خودکارآمدی تحصیلی ($B = 0.48, \beta = 0.42, p < 0.001$) به طور معناداری پذیرش اجتماعی را پیش‌بینی می‌کنند. مقدار ثابت ($B = 15.34, p < 0.001$) نیز نشان‌دهنده این است که حتی در غیاب متغیرهای مستقل، میزان پایه‌ای پذیرش اجتماعی برابر با ۱۵,۳۴ است.

بحث و نتیجه گیری

در این پژوهش، نقش سرمایه فرهنگی و خودکارآمدی تحصیلی در پذیرش اجتماعی دانش‌آموزان دبیرستانی منطقه ۵ شهر تهران مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که هر دو متغیر مستقل سرمایه فرهنگی و خودکارآمدی تحصیلی به طور معناداری می‌توانند پذیرش اجتماعی را پیش‌بینی کنند. همچنین، همبستگی مثبت و معناداری بین پذیرش اجتماعی و سرمایه فرهنگی و همچنین پذیرش اجتماعی و خودکارآمدی تحصیلی مشاهده شد.

همانطور که نتایج آزمون همبستگی نشان داد، همبستگی مثبت و معناداری بین سرمایه فرهنگی و پذیرش اجتماعی ($r = .48, p < 0.01$) وجود دارد. این یافته‌ها با نتایج تحقیقات پیشین همخوانی دارد. به عنوان مثال، مطالعات Radulović et al. (2020) نشان داد که سرمایه فرهنگی نقش مهمی در موفقیت تحصیلی و اجتماعی دانش‌آموزان ایفا می‌کند (Radulović et al., 2020). همچنین، Lukić et al. (2021) به رابطه مثبت بین سرمایه فرهنگی و خودکارآمدی تحصیلی اشاره کرده‌اند که با نتایج این پژوهش همسو است (Lukić et al., 2021).

همچنین، نتایج نشان داد که خودکارآمدی تحصیلی نیز به طور معناداری پذیرش اجتماعی را پیش‌بینی می‌کند ($B = 0.48, \beta = 0.42, p < 0.001$). یافته‌ها با تحقیقات پیشین هماهنگ است. به عنوان مثال، مطالعه Yu et al. (2016) نشان داد که خودکارآمدی تحصیلی نقش مهمی در کاهش فرسودگی تحصیلی و افزایش عملکرد تحصیلی دارد (Yu et al., 2016). همچنین، Mana et al. (2020) نشان دادند که خودکارآمدی تحصیلی می‌تواند به عنوان واسطه‌ای در پیش‌بینی پذیرش اجتماعی و موفقیت تحصیلی عمل کند (Mana et al., 2020).

پژوهش حاضر همچنین به تأثیر مثبت و معنادار سرمایه فرهنگی و خودکارآمدی تحصیلی بر پذیرش اجتماعی اشاره دارد. این نتایج با مطالعات Lian و Cai (2022) همخوانی دارد که نشان دادند حمایت اجتماعی و هدفمندی می‌توانند به رشد شخصی و خودکارآمدی تحصیلی کمک کنند (Cai & Lian, 2022). همچنین، مطالعات Abomah (2021) نیز به تأثیر مثبت حمایت اجتماعی بر خودکارآمدی تحصیلی و عملکرد تحصیلی اشاره کرده‌اند (Abomah, 2021). مطالعات متعددی تأثیر متغیرهای اجتماعی و فردی بر عملکرد تحصیلی و پذیرش اجتماعی را تأیید کرده‌اند. به عنوان مثال، تحقیق Khan et al. (2015) نشان داد که جنسیت، خودکارآمدی و تطبیق فرهنگی می‌توانند به طور معناداری بر عملکرد تحصیلی دانشجویان بین‌المللی تأثیر بگذارند (Khan et al., 2015). همچنین، Kim (2022) نشان داد که ادراک مثبت از محیط یادگیری می‌تواند به بهبود عملکرد تحصیلی کمک کند (Kim, 2022). یافته‌های پژوهش حاضر نیز با این مطالعات همخوانی دارد و تأثیر مثبت سرمایه فرهنگی و خودکارآمدی تحصیلی بر پذیرش اجتماعی و عملکرد تحصیلی را تأیید می‌کند.

این پژوهش نیز مانند هر پژوهش دیگری دارای محدودیت‌هایی است که باید در تفسیر نتایج مورد توجه قرار گیرد. اولاً، این مطالعه به صورت مقطعی انجام شده است و بنابراین نمی‌توان از نتایج آن برای استنباط روابط علی استفاده کرد. ثانیاً، نمونه‌گیری از دانش‌آموزان دبیرستان‌های منطقه ۵ شهر تهران انجام شده است و بنابراین نتایج ممکن است به سایر مناطق یا گروه‌های جمعیتی قابل تعمیم نباشد. همچنین، استفاده از ابزارهای خودگزارشی ممکن است باعث بروز اریبی پاسخ‌دهی شود.

برای تحقیقات آینده، پیشنهاد می‌شود که مطالعات طولی انجام شود تا روابط علی بین متغیرهای مورد بررسی به دقت بیشتری مورد ارزیابی قرار گیرد. همچنین، انجام مطالعات مقایسه‌ای بین مناطق مختلف و گروه‌های جمعیتی مختلف می‌تواند به درک بهتری از تأثیرات سرمایه فرهنگی و خودکارآمدی تحصیلی بر پذیرش اجتماعی کمک کند. علاوه بر این، استفاده از روش‌های ترکیبی (کیفی و کمی) می‌تواند به شناخت عمیق‌تری از عوامل مؤثر بر پذیرش اجتماعی و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان منجر شود.

بر اساس نتایج این پژوهش، چند پیشنهاد برای بهبود پذیرش اجتماعی و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان ارائه می‌شود. نخست، مدارس و مؤسسات آموزشی باید برنامه‌های آموزشی و فرهنگی متنوعی را برای افزایش سرمایه فرهنگی دانش‌آموزان فراهم کنند. این برنامه‌ها می‌توانند شامل کارگاه‌های آموزشی، فعالیت‌های فوق‌برنامه و فرصت‌های مشارکت در فعالیت‌های فرهنگی و هنری باشند. دوم، ارائه حمایت‌های روانشناختی و مشاوره‌های تحصیلی به دانش‌آموزان می‌تواند به افزایش خودکارآمدی تحصیلی آن‌ها کمک کند. در نهایت، تقویت محیط‌های یادگیری حمایت‌گر و مثبت در مدارس می‌تواند به بهبود پذیرش اجتماعی و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان کمک کند.

بدین وسیله پژوهشگران از شرکت کنندگان در پژوهش به دلیل مشارکت فعال در پژوهش و از مسئولان آن‌ها به دلیل موافقت جهت انجام پژوهش و انجام پرسشنامه تقدیر و تشکر می‌شود.

References

- Abomah, P. W. (2021). The Influence of Social Support on the Academic Performance/Self-Efficacy of Students in Methodist University College Students, Ghana. *Texila International Journal of Public Health*, 9(3), 264-270. <https://doi.org/10.21522/tijph.2013.09.03.art023>
- Aldhafri, S., Alrajhi, M., Alkharusi, H., Al-Harthy, I. S., Al-Barashdi, H. S., & Alhadabi, A. (2020). Parenting Styles and Academic Self-Efficacy Beliefs of Omani School and University Students. *Education Sciences*. <https://doi.org/10.3390/educsci10090229>
- Amiri, M., Rahmani, J., & Saadatmand, Z. (2023). Studying the Social Health of Students with an Emphasis on Curriculum Planning [Research Article]. *Iranian Journal of Educational Sociology*, 6(2), 168-175. <https://doi.org/10.61186/ijes.6.2.168>
- Artino, A. R. (2012). Academic Self-Efficacy: From Educational Theory to Instructional Practice. *Perspectives on Medical Education*, 1(2), 76-85. <https://doi.org/10.1007/s40037-012-0012-5>
- Barati, Z., Farzad, V., Saleh Sedgh Poor, B., & Tajalli, P. (2021). Predicting academic self-efficacy based on learning strategies, taking into account the role of mediating achievement goals. *Educational Psychology*, 16(58), 25-45. <https://www.magiran.com/paper/2288790>
- Cai, J., & Lian, R. (2022). Social Support and a Sense of Purpose: The Role of Personal Growth Initiative and Academic Self-Efficacy. *Frontiers in psychology*, 12. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.788841>
- Carian, E. K., & Hill, J. N. (2021). Using Frameworks of Social Desirability to Teach Subjectivity in Interviews. *Teaching Sociology*, 49(4), 381-393. <https://doi.org/10.1177/0092055x211017195>
- Chen, X., & Chang, L. (2003). The Peer Group as a Context: Mediating and Moderating Effects on Relations Between Academic Achievement and Social Functioning in Chinese Children. *Child development*, 74(3), 710-727. <https://doi.org/10.1111/1467-8624.00564>
- Constantine, M. G., & Ladany, N. (2000). Self-Report Multicultural Counseling Competence Scales: Their Relation to Social Desirability Attitudes and Multicultural Case Conceptualization Ability. *Journal of counseling psychology*. <https://doi.org/10.1037/0022-0167.47.2.155>
- DeRosier, M. E., & Lloyd, S. (2010). The Impact of Children's Social Adjustment on Academic Outcomes. *Reading & Writing Quarterly*, 27(1-2), 25-47. <https://doi.org/10.1080/10573569.2011.532710>
- Dvorsky, M. R., Langberg, J. M., Evans, S. W., & Becker, S. P. (2016). The Protective Effects of Social Factors on the Academic Functioning of Adolescents With ADHD. *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, 47(5), 713-726. <https://doi.org/10.1080/15374416.2016.1138406>
- Faghiharam, B. (2019). The Relationship between Social Health and Social Networks using among Female Student's Parent [Research Article]. *Iranian Journal of Educational Sociology*, 2(1), 150-160. <https://doi.org/10.29252/ijes.2.1.150>
- Fatima, S., Sharif, H., & Zimet, G. D. (2018). Personal and Social Resources Interplay Synergistically to Enhance Academic Motivation. *International Journal of Educational Psychology*, 7(2), 196. <https://doi.org/10.17583/ijep.2018.3017>
- Gallardo, L. O., & Barrasa, Á. (2016). Analysis of the Changing Relationship Between Peer Acceptance and Academic Achievement in Adolescents <i>Análisis De La Relación Variable Entre La Aceptación Entre Iguales Y El Rendimiento Académico De Los Adolescentes</i>. *International Journal of Social Psychology*, 31(3), 589-608. <https://doi.org/10.1080/02134748.2016.1190128>
- Gong, Y., & Fan, J. (2006). Longitudinal Examination of the Role of Goal Orientation in Cross-Cultural Adjustment. *Journal of Applied Psychology*, 91(1), 176-184. <https://doi.org/10.1037/0021-9010.91.1.176>
- Hosseini, S. H., & Ahmadi, S. (2016). An investigation into the relationship between cultural capital and gender discrimination. *Iranian Journal of Social Problems*, 7(1), 27-56. <https://www.magiran.com/paper/1638177>
- Khan, A., Hamdan, A. R., Ahmad, R., & Mustaffa, M. S. (2015). International Student's Academic Achievement: Contribution of Gender, Self-Efficacy and Socio-Cultural Adjustment. *Asian Social Science*, 11(10). <https://doi.org/10.5539/ass.v11n10p153>
- Kim, S. (2022). Students' Perceptions of the Learning Environment at a Medical School in Korea: Comparisons of the Most Recent 4 Years' Results Using the Dundee Ready Education Environment Measure (DREEM). *Kosin Medical Journal*, 37(4), 299-310. <https://doi.org/10.7180/kmj.22.129>
- Lukić, V. R., Marić, M., & Štrangarić, S. (2021). Relational Impact of Cultural Capital and the Perception of Self-Efficacy on Educational Achievement. *Teme*, 1261. <https://doi.org/10.22190/teme190321077r>
- Mana, A., Saka, N., Dahan, O., Ben-Simon, A., & Margalit, M. (2020). Implicit Theories, Social Support, and Hope as Serial Mediators for Predicting Academic Self-Efficacy Among Higher Education Students. *Learning Disability Quarterly*, 45(2), 85-95. <https://doi.org/10.1177/0731948720918821>

- Mostoli, N., Rostamy-Malkhalifeh, M., Shahverani, A., & Behzadi, M. H. (2021). Increasing the Mathematical Literacy Based on the Problem Solving Teaching and Realistic Mathematics. *ias-e-idje*, 4(3), 19-33. <https://doi.org/10.52547/ijes.4.3.19>
- Núñez, A. M. (2008). Modeling the Effects of Diversity Experiences and Multiple Capitals on Latina/O College Students' Academic Self-Confidence. *Journal of Hispanic Higher Education*, 8(2), 179-196. <https://doi.org/10.1177/1538192708326391>
- Ofem, U. J. (2023). Adjustment Tendencies Among Transiting Students: A Mediation Analysis Using Psychological Wellbeing Indices. *International Journal of Education and Cognitive Sciences*, 4(3), 1-19. <https://doi.org/10.61838/kman.ijecs.4.3.1>
- Radulović, M., Vesic, D., & Malinic, D. (2020). Cultural Capital and Students' Achievement: The Mediating Role of Self-Efficacy. *Sociologija*, 62(2), 255-268. <https://doi.org/10.2298/soc2002255r>
- Ruthig, J. C., Haynes, T. L., Perry, R. P., & Chipperfield, J. G. (2007). Academic optimistic bias: Implications for college student performance and well-being. *Social Psychology of Education*, 10(1), 115-137. <https://doi.org/10.1007/s11218-006-9002-y>
- Sadat Mousavi, S., & Ebrahimi, A. (2024). Structural Model of the Effect of Psychological Capital on Innovative Behavior in Teaching: The Mediating Role of Conscientiousness Personality Trait. *International Journal of Education and Cognitive Sciences*, 4(4), 1-10. <https://doi.org/10.61838/kman.ijecs.4.4.1>
- Wentzel, K. R., Jablansky, S., & Scalise, N. R. (2021). Peer Social Acceptance and Academic Achievement: A Meta-Analytic Study. *Journal of Educational Psychology*, 113(1), 157-180. <https://doi.org/10.1037/edu0000468>
- Yu, J. H., Chae, S. J., & Chang, K. H. (2016). The Relationship Among Self-Efficacy, Perfectionism and Academic Burnout in Medical School Students. *Korean Journal of Medical Education*, 28(1), 49-55. <https://doi.org/10.3946/kjme.2016.9>
- Zhao, Y., Zheng, Z., Pan, C., & Zhou, L. (2021). Self-Esteem and Academic Engagement Among Adolescents: A Moderated Mediation Model. *Frontiers in psychology*, 12. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.690828>

